

At' se ti život spolupracovníka povede.

Vojtu oslovila knížka Guy Gilberta: „At' se ti život povede“. V této knížce jsou krátké příběhy na různá témata ze života. V závěru knížky je taková rekapitulace rad. Nebudu dělat referát o té knížce, ani nějaký výcuc. Když se má povést váš život jako salesiánů spolupracovníků, na který se připravujete, vyjdu z myšlenek Dona Boska.

Salesián Dominik Bertetto uspořádal myšlenky a výroky Dona Boska na každý den v roce. Z této knížky vyjdu.

V lednu, mne zaujaly tyto výroky:

- Když kráčíte, zůstaňte nohama na zemi, ale srdcem v nebi.
- Buďme stále veselí a čas nám rychle uběhne.
- Mějte velikou úctu k Panně Marii. Modlete se a buďte veselí, buďte hodně veselí.
- Veselost, modlitba a svaté přijímání jsou naší oporou.
- Jestliže chcete, aby váš život byl veselý a klidný, usilujte o to, abyste stále setrvali v milosti Boží.

Je zajímavé, že Don Bosco svým klukům i později salesiánům, zdůrazňoval veselost.

Dominik Savio od něj dostal rady jak se stát svatým:

1. Jako první mu DB poradil, aby se snažil být veselým, radostným.
2. Dále, aby si dobře plnil své školní povinnosti, ale i povinnosti křesťana – katolíka.
3. A, aby se účastnil her se svými spolužáky, aby se jich nestránil a konal dobré skutky.

Podobně poradil i jinému svému žákovi Františkovi Besuccovi. Protože jeho příběh možná vůbec neznáme, nebo známe méně než ten Dominika Savia, trochu si jej přiblížme. Vyjděme z jeho životopisu, který Don Bosco sám napsal.

František Besucco byl pasáček z hor pod Alpskými vrcholky. Až do svých 14 let vyrůstal v tomto vesnickém prostředí, které bylo celkem izolované od „velkého světa“. Pak přišel k Donu Boskovi na Valdoko a bylo pro něj všechno nové a objevné. Přečtěme si úryvek z jedné kapitoly, ve které Don Bosco popisuje jeho první dny v Oratoři.

Radost

Ve své velké pokoře považoval František všechny kluky v Oratoři za ctnostnější, než byl on sám a sebe považoval za nejhoršího. Po několika dnech za mnou přišel velmi zarmoucen.

- Co mi chceš povědět můj drahý Besucco?
- Jsem uprostřed tolika dobrých hochů a také já bych chtěl být velmi dobrý, ale nevím jak na to. Můžete mi pomoci?
- Pomohu ti vším, čím mohu. Jestliže chceš být dobrým, stačí dělat jen tři věci a půjde to.
- A které jsou ty tři věci?
- Je to jednoduché: Radost, studium a zbožnost. To je veliký program, který tě může udělat šťastným a prospět tvé duši.
- Radost ... Radost ... Jsem stále veselý. Když stačí být veselý, abych byl dobrým, budu si hrát od rána do večera. Udělám dobře?
- Hrát si od rána do večera to ne, ale v čase odpočinku, to ano.

Dále jej Don Bosco vedl, aby pochopil, že radostí se nemyslí jen hra, ale že pravá radost může vycházet jen z čistého srdce.

Radost – Studium – Zbožnost – tři základní body, na kterých můžeme postavit svůj život a prožít jej povedeně.

Letošní Heslo hlavního představeného SDB zní: „*Po vzoru Dona Boska vychovatele, pedagogikou dobroty nabízíme mladým evangelium radosti.*“

A mottem citace z listu apoštola Pavla Filipánům: „*Stále se v Pánu radujte, opakujte, radujte se!*“ (Fp 4,4)

Hlavní poselství od Boha je tedy **RADOST!** (to dotvrzuje i sv. Pavel)

„*Evangelium radosti*“ charakterizuje celý příběh Dona Boska a je duší jeho rozmanitých děl. „V Ježíši Nazaretském se Bůh zjevil jako ‘Bůh radosti’ a evangelium je ‘radostná zvěst’, která hlásá ‘blahoslavenství’, účast lidí na samotné blaženosti Boha. Není to povrchní, ale hluboký dar, protože radost není jen nějakým pomíjivým pocitem, ale vnitřní energií, která odolá i nesnázím života. Svätý Pavel říká: ‘Potěšili jste mě a naplnili nesmírnou radostí uprostřed našeho soužení’ (2 Kor 7,4). V tomto smyslu je radost, kterou zde na zemi prožíváme, velikonočním darem, předzvěstí plné radosti, kterou zakusíme na věčnosti.

Don Bosco dokázal zachytit touhu mladých po štěstí a jejich radost ze života přeložil do jazyka **veselosti, hříště a slavení**; nikdy ale nepřestal připomínat Boha jako zdroj pravé radosti.

Ve škole Dona Boska každý příslušník Salesiánské rodiny pěstuje sám v sobě postoje, které přispívají k radosti a k jejímu sdílení s ostatními.

- a) *Důvěra ve vítězství dobra*: ‘V každém mladém člověku, i v tom nejubožejším, píše Don Bosco, je kousek dobra; hlavním úkolem vychovatele je hledat tento kousek dobra, tuto citlivou strunu srdce, a rozeznít ji.’ I ve shnilém jablku je zdravé jádro, z kterého může vyrůst zdravý strom! – říkával také často.
- b) *Úcta k lidským hodnotám*: Kdo chce následovat Dona Boska, přijímá hodnoty tohoto světa a brání se nařikání nad dnešní dobou: přijímá všechno dobré, zvláště pokud to mají rádi mladí a obyčejní lidé (srov. Stanovy SDB 17).
- c) *Výchova ke každodenní radosti*: je třeba trpělivě vychovávat a znovu a znovu učit mladé, aby dokázali v jednoduchosti ocenit mnohé lidské radosti, které nám Stvořitel každý den připravuje.

Jelikož se následovníci Dona Boska úplně svěřují do rukou ‘Boha radosti’ a svými činy i slovy svědčí o ‘evangeliu radosti’, mělo by to na nich být vidět. Šíří tuto radost a umí vychovávat k nadšenému křesťanskému životu a ke smyslu pro slavení, pamětliví výzvy svatého Pavla: ‘Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!’ (Fp 4,4).“ (Strenna 2013)

• **Radost, slavení, hra a srdečnost**

Už jako malý chlapec si don Bosco rád hrál se svými kamarády. Svou veselou povahou a svými zábavnými kousky (kouzla, provazolezectví) dokázal své přátele nadchnout, strhnout a odvést je od starostí tvrdého života plného strádání do světa kouzel a her. Jeho výrok „**být veselý, konat dobro a nechat vrabce cvrlikat**“ odráží nejen důležitý aspekt jeho osobního pojetí života, nýbrž také jeho výchovné činnosti.

STUDIUM (my můžeme říct PRÁCE a ostatní povinnosti, které souvisí s životem)

- Jestliže toužíte konat své povinnosti dobře, milujte je.
- Je to Bůh, který chce pracovat, a my ho máme prosit, aby byl tak dobrý a pro své podnikání si posloužil námi.
- Pracujte dnes tak, abyste se zítra nemuseli červenat.
- Když pracuješ, mluvíš a myslíš, pečuj o to, aby všechno vedlo k prospěchu tvé duše.
-

ZBOŽNOST – Mít rád Boha (Ježíše Krista)

- Ježíš v Eucharistii je a musí být naším jediným a opravdovým přítelem.
- Ne všichni se mohou postit, podnikat pro slávu Boží dlouhé cesty či dávat bohaté almužny. Ale všichni mohou milovat Boha: stačí jen chtít.
- Starejte se jen o to, co by o vás řekl Pán, ne o to, co o vás v dobrém nebo špatném řeknou lidé.
- Ničím se nezneklidňuj! Kdo má Boha, má všechno.
- Nejsme stvořeni proto, abychom jedli a pili, ale abychom milovali Boha a spasili duši.

Nejdříve dva texty znalců salesiánského ducha. Don Ceria: „V pojetí Dona Boska je zbožnost postoj člověka vyhýbat se i lehké urážce Boha a dělat úplně všechno pro Pána. Zvláštností salesiánské zbožnosti je umět se modlit prací“.

Druhý text pochází od dona Rinaldiho, který souhrnně definoval salesiánského ducha takto: "Salesiánský duch je neúnavná pracovitost posvěcená modlitbou a spojením s Bohem“.

Aspekty salesiánské modlitby:

„Salesián má jen málo pobožností, ale modlí se neustále.“ Takto můžeme shrnout Don Boskův text v prvních stanovách, které psal on sám: „*Aktivní život členů naší Společnosti, vede k tomu, že naši členové nemohou mít mnoho společných zbožných cvičení. Proto je nahrazují vzájemným dobrým příkladem a dokonalým plněním základních povinností křesťana*“ (čl. 152).

a) Neustálá modlitba - liturgie celého života

b) Málo pobožností - jen nejpodstatnější liturgické úkony a modlitby.

a) Neustálá modlitba - liturgie celého života

V důsledcích se jedná o skutečnou orientaci života k Bohu, která předpokládá živou víru, a také lásku k Bohu, pro niž se zřikáme zla a kvůli níž plníme to, co na nás Bůh žádá.

Don Rinaldi o Donu Boskovi napsal: "Neustále se modlil, pracoval, hrál si, psal, ale vždy s pohledem vzhůru, k Bohu. Neříkejte, že salesiáni vedou (jen) činný život! Pracujeme v kontemplaci. Jsme aktivní i kontemplativní. Don Bosko byl totiž takový!" (Exercicie z r. 1927). Don Bosko byl definován jako "spojený s Bohem". Co to znamená? Že Don Bosko každou chvíli výslovně "myslel" na Boha? To se mi nezdá. Bylo by to velice těžké, ale ještě těžší by to pak bylo pro nás. Spíše to znamená, že Don Bosko si stále živě uvědomoval hluboký smysl své činnosti. Jednal s tímto "apoštolským smyslem", který mu diktovala jeho víra a láska, který mu umožňoval udržovat celou svou činnost na nadpřirozené úrovni.

Ten, kdo chce prožívat své křesťanství v salesiánském duchu, musí si nutně vyhradit čas na rozjímání, na slovní modlitbu a na kontakt s věřícími přáteli. To jsou tři hlavní prostředky. Ale úplně nejzákladnější je jednoduchý prostředek, který je schopen udržovat vztah živé víry nezbytné pro křesťanský život. Jsou to **střelné modlitby**, výslovně doporučované Donem Boskem podle učení sv. Františka Saleského.

Text v obnovených Stanovách SDB po II. Vatikánském koncilu:

„Salesián má jen málo pobožností, ale neustále se modlí v prostém a srdečném dialogu se živým Kristem, s Bohem Otcem, jehož blízkost cítí a s Pannou Marií, která je jeho pomocnicí. Takto může rozjímat v činnosti a uskutečňovat život ve spojení s Bohem jako Don Bosko.“

Současný text:

Salesián pěstuje své spojení s Bohem, neboť ví, že je třeba bez ustání v modlitbě vést prostý a srdečný rozhovor s živým Kristem a s Otcem, jehož blízkost si uvědomuje. Protože je pozorný k přítomnosti Ducha svatého a dělá vše z lásky k Bohu, stává se, podobně jako Don Bosco, kontemplativním v činnosti.

b) Málo pobožností

Salesián má málo pobožností, které navíc nejsou dlouhé. Proto si je dobře vybírá a snaží se je intenzivně prožívat. (To mu však vůbec nebrání, aby v určitých momentech pod vlivem Ducha Svatého pochopil, že se musí modlit mnohem víc.)

Omezené množství salesiánských modliteb vyžaduje, aby jejich výběr byl vhodný a zahrnoval nejpodstatnější formy. V praxi sám Don Bosko všechno soustředil na uvědomělou a zodpovědnou účast na liturgii a svátostech, v nichž se živý Kristus setkává se svými údy s největší intenzitou spásné činnosti.

Charakteristikou salesiánských modliteb je jejich úzká spjatost s denním životem.

Ještě zbývá připomenout jeden rys salesiánské zbožnosti a to je mariánská úcta. Maria je v něm přítomná v mnoha aspektech. Je to něco úžasného, jaké místo zaujímal Panna Maria v duši a životě Dona Boska, v dějinách salesiánského díla a salesiánské rodiny. Panna Maria je ve snu devítiletého chlapce i u smrtelného lůžka, na němž již 73letý bojovník nepřestává s dětskou důvěrou volat: „Matko, Matko! Maria!“

Maria je jedna z nás. K ní se nemodlíme, modlíme se k Bohu, ale Maria nás provází v našem životě jako sestra nebo maminka.